

Accommodatiebeleid gemeente Landgraaf 2025-2035

Vooraf

Voor u ligt het nieuwe accommodatiebeleid van de gemeente Landgraaf 2025-2035. In dit beleid hebben wij neergelegd hoe wij de komende 10 jaar willen omgaan met de binnensportaccommodaties, de buitensportaccommodaties, de gemeenschapshuizen en de multifunctionele accommodaties.

Wij hebben gezien dat deze belangrijke voorzieningen voor onze inwoners onder druk staan. Te veel accommodaties zijn verouderd, er zijn problemen met het beheer en sommige accommodaties vervullen niet meer de functie die we graag zouden zien.

Met dit nieuwe beleid zetten wij in op ondersteuning van de besturen van de accommodaties en op investeringen in wijken en buurten waar de accommodaties het grootste verschil kunnen maken. Dit alles om onze inwoners de mogelijkheden te bieden voor bewegen, sporten en zinvolle vrijetijdsbesteding en onze groeiende groep senioren in staat te stellen zo lang mogelijk zelfstandig en vitaal te blijven.

Dit nieuwe beleid is het resultaat van het werk van velen. Aan het beleid is bijgedragen door verenigingen, door stichtingen en exploitanten die de accommodaties beheren, door maatschappelijke instellingen (onderwijs, welzijn en zorg) en door medewerkers van de gemeente Landgraaf.

We bedanken iedereen voor deze bijdrage en hopen samen met hen dit nieuwe beleid tot een succes te maken.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Landgraaf.

1. Waarom nieuw accommodatiebeleid?

Bijna 10 jaar geleden heeft de gemeenteraad van Landgraaf een Accommodatievisie en Accommodatieplan vastgesteld. Sindsdien is gewerkt aan de uitvoering van dit plan en is veel bereikt. Enkele voorbeelden zijn de renovatie van 't Eikske (nu An de Koel), de aankoop van de Brandpoort, de realisatie van het nieuwe zwembad, de verbetering van voetbalvelden en de nieuwbouw van het Eijkenhagencollege.

Tien jaar na dato vindt de gemeente Landgraaf het belangrijk om dit accommodatiebeleid nog eens tegen het licht te houden. De gemeente wil, op basis van de huidige inzichten, vaststellen of de destijds ingezette richting nog steeds de juiste is of dat bijstelling nodig is. Dit mede vanwege een aantal concrete ontwikkelingen van de afgelopen jaren, te weten:

- Tien jaar geleden werd een forse daling van het aantal inwoners van Landgraaf verwacht. Die daling zou hand in hand gaan met een stevige vergrijzing van de bevolking. Inmiddels is duidelijk dat het aantal inwoners minder hard gedaald is dan destijds werd verwacht. Verder zijn er signalen dat de bevolking niet verder gaat krimpen. Ook de vergrijzing is minder ingrijpend dan 10 jaar geleden gedacht. De gemeente wil weten welke gevolgen deze veranderende bevolkingsontwikkeling heeft op vraag en aanbod van gemeenschapsaccommodaties en daar zo nodig nieuw beleid op maken.

- Tien jaar geleden werden de verantwoordelijkheden voor het sociaal domein (WMO, jeugdhulp en participatie) overgedragen aan de gemeenten. Voor Landgraaf geldt dat de uitdagingen binnen dit sociaal domein groot zijn. De gemeente Landgraaf wil sterk inzetten op preventie en collectieve voorzieningen en wil de rol van de gemeenschapsaccommodaties daarbij invullen.
- De gemeente is de afgelopen jaren geconfronteerd met problemen rond gemeenschapshuizen. Ruim een jaar geleden stopte de exploitant van de Brandpoort met de exploitatie en dreigde hetzelfde te gebeuren met het Streeperkruis. Op dit moment speelt een vergelijkbaar probleem bij De Residentie. Voor An de Koel geldt dat de stichting die deze accommodatie beheert en exploiteert deze verantwoordelijkheid wil overdragen aan een andere partij. De gemeente wil weten hoe het gesteld is met de toekomstbestendigheid van accommodaties en welke problemen in de voorzienbare toekomst kunnen worden verwacht. Op basis daarvan wil de gemeenten haar eigen rol bij de instandhouding van accommodaties (opnieuw) bepalen.

In het najaar van 2024 is gestart met de ontwikkeling van het nieuwe accommodatiebeleid. In deze notitie wordt dit nieuwe beleid uit de doeken gedaan. De notitie start met het beeld van 'de huidige staat' van de

gemeenschapsaccommodaties in Landgraaf. Daarna worden de uitgangspunten voor dit nieuwe beleid beschreven. Als laatste worden de concrete acties, beleidsregels en projecten benoemd.

2. Waar moet het nieuwe beleid een antwoord op geven?

De staat van de Landgraafse Accommodaties

Accommodatiebeleid is geen doel op zich, maar moet onder meer een antwoord geven op huidige of te verwachten knelpunten in het aanbod, gebruik en beheer van de accommodaties. Om die reden is in het najaar van 2024 onderzocht hoe het gesteld is met de accommodaties.

Het resultaat is dat het Landgraafse aanbod van accommodatie meerdere gezichten kent. Landgraaf beschikt enerzijds over aantrekkelijke, eigentijdse accommodaties die goed worden gebruikt en weinig problemen kennen op het gebied van beheer. Er zijn echter ook accommodaties die hetzij sterk verouderd zijn, hetzij te weinig worden gebruikt, hetzij beheerproblemen kennen. Er zijn ook accommodaties die op al deze drie punten (kwaliteit, gebruik en beheer) onvoldoende scores.

In dit hoofdstuk geven we het samengevatte beeld van de sterke en zwakke punten. Dat beeld is uitgesplitst naar het aanbod zelf, naar de bezetting/maatschappelijke functie die de accommodaties vervullen en naar beheer en exploitatie. We eindigen met conclusies.

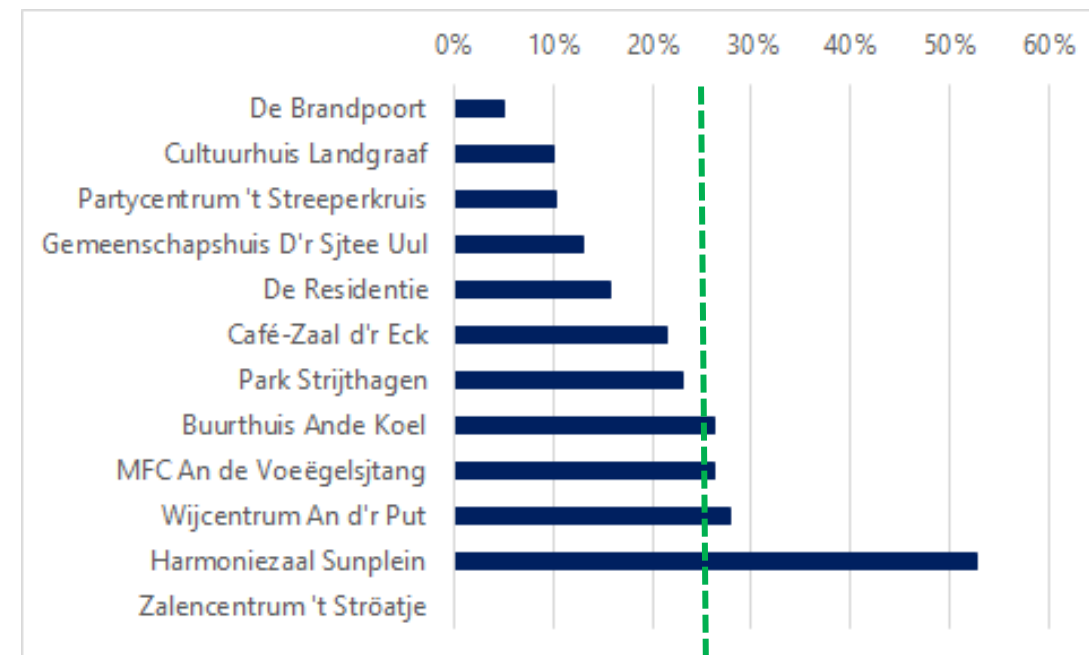
Capaciteit, spreiding en kwaliteit

Sterke punten	Zwakke punten
▪ Het huidige aanbod is fijnmazig en goed gespreid. Vrijwel elke buurt beschikt over een gemeenschapsaccommodatie. ▪ De gemeente Landgraaf beschikt over drie zogeheten A-locaties. Dit zijn aantrekkelijke multifunctionele sportparken waar een combinatie wordt aangeboden van buitensport, binnensport en soms ook nog andere voorzieningen (Ter Waerden, Heigank en Strijthagen). ▪ Zwembad in de Bende is een aantrekkelijk, eigentijds en functioneel doelgroepenbad met een maatvoering die past bij de omvang van de gemeente. ▪ De technische kwaliteit van meerdere accommodaties is goed op orde. Het betreft bijvoorbeeld: ▪ In de Bende. ▪ Sporthallen Banenberg, Strijthagen en Ter Waerden. ▪ Cultuurhuis, An d'r Put.	▪ Het aanbod van binnensport-accommodaties (gymzalen, sportzalen en sporthallen) is net iets te krap om de totale behoefte van de sportverenigingen te kunnen huisvesten. ▪ Er is een fors overschot van gemeenschapshuizen. Het aanbod in Landgraaf is ruim het dubbele van het landelijke gemiddelde en ook fors hoger dan in andere Limburgse gemeenten. ▪ Er is eveneens een overschot aan voetbalvelden en tennisbanen. ▪ In landgraaf zijn meerdere verouderde accommodaties gevestigd die binnenkort het einde van de technische levensduur bereiken. Het betreft vooral: ▪ Geprivatiseerde gemeenschapshuizen. ▪ Enkele binnensportaccommodaties (bijvoorbeeld Hoefveld). ▪ Kleet-/clubgebouwen op C-voetbalparken en tennisparken.

2. Waar moet het nieuwe beleid een antwoord op geven?

Bezetting en maatschappelijke functie

Sterke punten	Zwakke punten
- De bezetting van de binnensportaccommodaties is zowel doordeweeks overdag, als doordeweeks in de avonden, als in de weekenden ronduit goed. - Een aantal gemeenschapshuizen kent eveneens een voldoende tot goede bezetting. Het zijn: - Harmoniezaal. - An d'r Put. - An d'n Voeëgelsjtang - An de Koel. - D'r Eck.	- Teveel gemeenschapshuizen kennen een slechte bezetting. - De bezetting van de buitensport laat ook te wensen over.

In de volgende figuur is per gemeenschapshuis de bezettingsgraad weergegeven. De groene stippellijn geeft aan wanneer sprake is van een voldoende bezettingsgraad (vanaf 25%). De bezetting van 't Ströatje is bij ons niet bekend. Bij de bezettingsgraad moet worden opgemerkt dat uitsluitend maatschappelijke activiteiten zijn meegeteld. Commerciële activiteiten zijn niet meegeteld. Als de commerciële activiteiten wel worden meegeteld, dan zou de bezettingsgraad van geprivatiseerde gemeenschapshuizen hoger uitvallen.

2. Waar moet het nieuwe beleid een antwoord op geven?

Beheer en exploitatie

Sterke punten	Zwakke punten
▪ Een aantal accommodaties kent weinig tot geen problemen op het gebied van beheer en exploitatie. Dat zijn: ▪ Cultuurhuis. ▪ Park Ter Waerden. ▪ Harmoniezaal. ▪ D'r Eck. ▪ Hoefveld.	▪ Er zijn teveel accommodaties die te maken hebben met (acute) problemen op het gebied van beheer en exploitatie. Dat zijn: ▪ Strijthagen. ▪ An de Koel. ▪ De Residentie. ▪ Recent De Brandpoort. ▪ De kans is reëel dat de komende jaren meer accommodaties in de problemen gaan komen.

Op dit moment zijn er acute beheerproblemen bij vier gemeenschapsaccommodaties. Daarbij moet worden opgemerkt dat verwacht mag worden dat meer accommodaties in de problemen gaan komen. Uit de gesprekken die wij hebben gevoerd met de besturen is een beeld ontstaan van een kwetsbare situatie voor meerdere accommodaties in Landgraaf.

Samengevat

Het accommodatiebeleid dat de gemeente Landgraaf tien jaar geleden heeft ingezet, heeft onmiskenbaar positieve effecten gehad. De A-locaties zijn verder versterkt, er is een aantrekkelijk doelgroepen zwembad gerealiseerd, er zijn accommodaties gerenoveerd (bijvoorbeeld An de Koel, Cultuurhuis) en op park Heigank is een nieuw clubgebouw gerealiseerd.

Ondanks deze positieve ontwikkelingen is de huidige staat van de accommodaties in Landgraaf niet rooskleurig. Er zijn op dit moment teveel accommodaties die verouderd zijn, onvoldoende bezet zijn en beheerproblemen kennen. Verder is er sprake van overcapaciteit (gemeenschapshuizen en buitensport), maar ook van tekorten (binnensport).

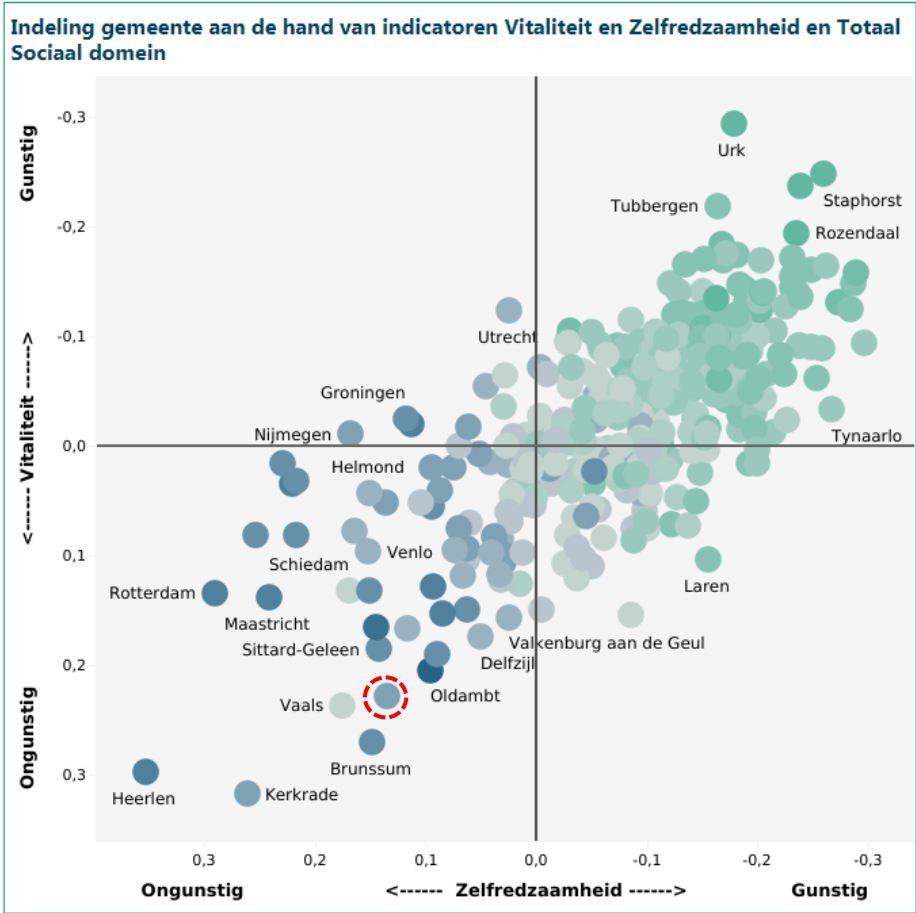
De problematiek rond de accommodaties is te groot om op zijn beloop te laten. Zonder een sterke regisserende rol van de gemeente is de kans te groot dat op de korte en middellange termijn accommodaties de deuren moeten sluiten, ook accommodaties die een belangrijke maatschappelijke functie (zouden moeten) vervullen. Dit vanwege beheerproblemen of omdat deze het einde van de technische levensduur hebben bereikt.

Dit is temeer een probleem omdat de gemeente Landgraaf grote uitdagingen kent binnen het Sociaal Domein. Relatief grote groepen inwoners verkeren in een kwetsbare situatie of zijn niet of minder vitaal. Gemeenschapsaccommodaties kunnen en moeten een belangrijke rol vervullen voor deze groep inwoners. De huidige problemen met de accommodaties brengen deze doelstelling in gevaar. Op de volgende pagina treft u dit beeld aan.

2. Waar moet het nieuwe beleid een antwoord op geven?

Landgraaf vergeleken met Nederland

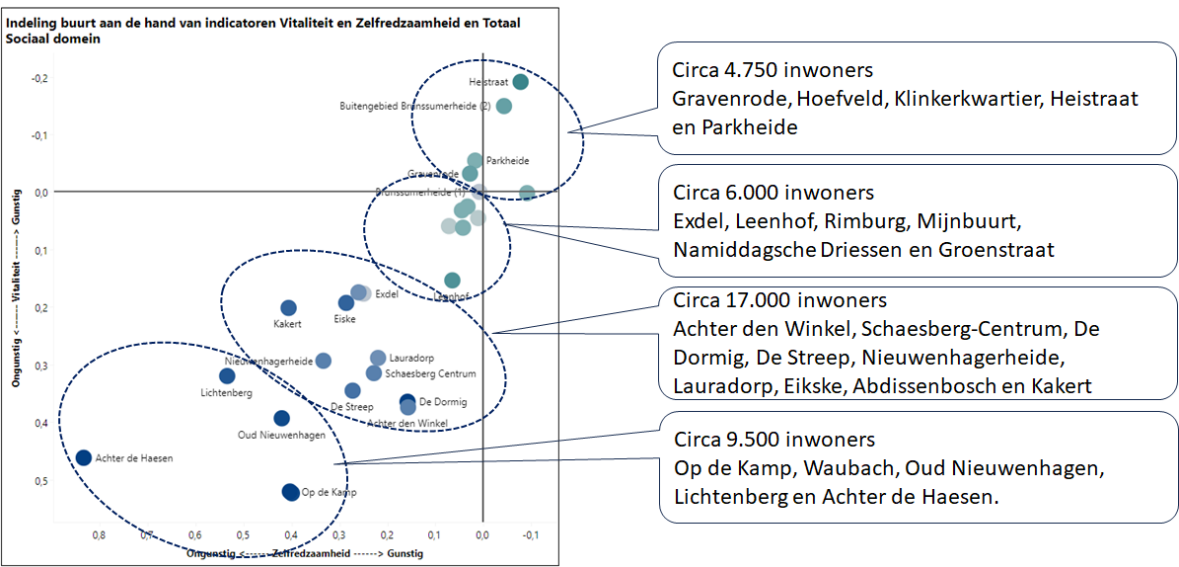
In de volgende figuur treft u een overzicht aan van alle gemeenten in Nederland, waarbij de inwoners van die gemeenten zijn 'gescoord' op twee onderwerpen, te weten vitaliteit (gezondheid, sport-/beweegdeelname, overgewicht en vergrijzing) en zelfredzaamheid (werk, inkomen, regie over het eigen leven en participatie). De inwoners van de gemeenten in het kwadrant rechtsboven zijn over het algemeen zelfredzaam en vitaal. Voor de inwoners van de gemeenten in het kwadrant linksonder geldt het tegenovergestelde.

Uit de figuur blijkt dat de gemeenten in Zuid-Limburg ongunstige scores hebben. De gemeente Landgraaf (rood omcirkeld) is daar geen uitzondering op. De scores in Landgraaf op het gebied van vitaliteit behoren tot de laagsten van de Nederlandse gemeenten. Op het punt zelfredzaamheid bevindt Landgraaf zich ook in de achterhoede.

De Landgraafse buurten

Ook de verschillende buurten van Landgraaf zijn op deze wijze gescoord. In de volgende figuur treft u voor elke buurt de scores van vitaliteit en zelfredzaamheid aan. De assen geven het gemiddelde aan van de gemeenten waarmee wordt vergeleken.

Uit de figuur blijkt dat het merendeel van de buurten in Landgraaf ongunstige scores laten zien. Deze buurten hebben tezamen ongeveer 26.500 inwoners, wat het merendeel is van de inwoners van Landgraaf. Goede accommodaties zijn in die buurten van groot belang.

3. De uitgangspunten voor het nieuwe beleid

De volgende uitgangspunten zijn de basis voor het nieuwe accommodatiebeleid van de gemeente Landgraaf.

Algemene uitgangspunten

De gemeente Landgraaf wil met het nieuwe beleid inzetten op een sterkere rol van de gemeente zelf. Zonder een sterk sturende en ondersteunende van de gemeente is de kans te groot dat belangrijke accommodaties voor de inwoners verloren gaan. Het is de komende jaren van belang dat de gemeente de richting bepaalt voor de volgende onderwerpen:

- De ontwikkeling van het aanbod van accommodaties.
- De maatschappelijke functie die de accommodaties gaan vervullen.
- De wijze waarop de accommodaties worden beheerd en geëxploiteerd.

Daarbij zal de gemeente sterk inzetten op multifunctionaliteit en samengestelde voorzieningen. De gemeente wil zoveel als mogelijk accommodaties aanbieden waarin bewegen, onderwijs, sport, welzijn en zorg zijn gecombineerd. Dit vanwege:

- De inhoudelijke meerwaarde: Deze samengestelde voorzieningen zijn nodig om een antwoord te bieden op de uitdagingen in het sociale domein.

- Meervoudig ruimtegebruik: Het delen van ruimten om te komen tot een optimale bezetting.
- Toekomstbestendigheid.

De gemeente zal zich de komende jaren vooral richten op accommodaties en situaties die problematisch zijn. Accommodaties die niet of nauwelijks problemen kennen en waar de besturen nog zelfredzaam zijn, zullen ongestoord kunnen blijven functioneren. Ook het gemeentelijke beleid rond de A-accommodaties (de multifunctionele buitensportparken) blijft ongewijzigd.

Uitgangspunten voor gemeenschapshuizen

De situatie van de gemeenschapshuizen in Landgraaf is problematisch. De toekomst van meerdere gemeenschapshuizen staat onder druk. Dit terwijl de uitdagingen in het sociaal domein groot zijn en deze gemeenschapshuizen belangrijke verenigingen huisvesten.

In veel gevallen heeft de gemeente niet of nauwelijks invloed op het voortbestaan van de gemeenschapshuizen. Dit komt doordat de gemeente vaak geen eigenaar is van de panden en vaak geen directe relatie heeft met de beherende instellingen of ondernemers die deze gebouwen beheren en exploiteren.

De gemeente is kortom voor het voortbestaan van de gemeenschapshuizen vaak volledig afhankelijk van de eigenaren en beheerders/exploitanten van deze belangrijke voorzieningen.

Gegeven het belang van deze voorzieningen voor de inwoners van Landgraaf gaat het nieuwe beleid uit van:

- Multifunctionaliteit en spreiding: Centraal bij het toekomstige aanbod van gemeenschapshuizen staan multifunctionaliteit en een goede spreiding over de gemeente, met speciale aandacht voor de bereikbaarheid voor kwetsbare groepen, zoals ouderen, en de beschikbaarheid van kleinere ontmoetingsruimtes.
- Landgraaf staat voor serieuze uitdagingen binnen het sociaal domein. Maatschappelijke accommodaties kunnen een belangrijke rol spelen als voorliggende collectieve voorzieningen. Dergelijke voorzieningen kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan het welzijn van de inwoners, vooral diegenen die extra ondersteuning nodig hebben. De gemeente Landgraaf wil de gemeenschapsaccommodaties daarom de komende jaren (nog) meer inzetten als voorliggende voorzieningen in het Sociaal Domein.

3. De uitgangspunten voor het nieuwe beleid

- Om de accommodaties beter in te zetten binnen het Sociaal Domein zijn nodig:
 - Samengestelde/multifunctionele accommodaties.
 - Zowel accommodaties die een taak/rol zijn van gemeente, als andere accommodaties (bijvoorbeeld de 1e lijns zorg).
 - Maatschappelijk beheer, waarbij beheer niet alleen gericht is op efficiëntie, maar ook (of juist vooral) op het bevorderen van sociale interactie en het ondersteunen van maatschappelijke doelen.
- Meer regie en invloed van de gemeente op de gemeenschapshuizen: De gemeente gaat zich de komende jaren richten op het verkrijgen van meer invloed en zeggenschap over de gemeenschapshuizen. Doel is dat de gemeente meer invloed krijgt op het toekomstige aanbod en de spreiding van gemeenschapshuizen. Daarbij geldt dat dit niet direct inhoudt dat alle gemeenschapshuizen behouden moeten blijven. Maatschappelijke meerwaarde en de behoefte in de verschillende wijken en buurten zijn leidend binnen dit principe.

Uitgangspunten voor de binnensport

In 2015 was er sprake van overcapaciteit aan binnensportaccommodaties. De verwachting was dat het sluiten van sporthal in de Bende destijds geen grote problemen zou veroorzaken. Inmiddels is duidelijk dat het aanbod van binnensportaccommodaties tijdens de populaire avonden ontoereikend is. Dit komt doordat het aantal inwoners van Landgraaf groter is dan toen gedacht (meer inwoners, meer verenigingsleden).

De gemeente wil dan ook inzetten op het bereiken van evenwicht tussen vraag en aanbod van binnensportaccommodaties in Landgraaf. Dat wil zij doen door het vinden van slimme, multifunctionele combinaties, die voor meerdere gebruikers- en doelgroepen een oplossing kunnen bieden.

3. De uitgangspunten voor het nieuwe beleid

Uitgangspunten voor beheer en exploitatie

De situatie rondom het beheer en de exploitatie van accommodaties in Landgraaf kent op dit moment een aantal urgente problemen. Dit betreft onder andere locaties Strijthagen, An de Koel, de turnhal, Residentie en Brandpoort. De kans is reëel dat de komende jaren meer accommodaties in de problemen gaan komen. Gegeven de omvang van de problematiek wil de gemeente de komende jaren inzetten op:

- Een oplossing voor beheer- en exploitatieproblemen: De gemeente gaat zorgdragen voor een gemeentebrede oplossing voor het beheer. Er dient een beherende instelling te komen die meerdere accommodaties op een maatschappelijke manier gaat beheren en exploiteren.
- Directe invloed en toekomstbestendigheid: Deze beherende instelling moet zodanig worden ingericht dat de gemeente directe invloed heeft op cruciale aspecten zoals openstelling, tarieven, programmering en serviceniveau van de accommodaties. Daarbij geldt dat deze instelling zich vooral moet richten op die onderdelen van het beheer die niet langer van vrijwilligers verwacht kunnen worden (de complexe beheertaken).

- Waar het beheer en de exploitatie goed functioneren, zullen geen wijzigingen worden doorgevoerd: Er zijn meerdere accommodaties in Landgraaf die op het gebied van beheer en exploitatie goed functioneren. Aansluiten bij de gemeentebrede beherende instelling gebeurt alleen op verzoek. Het ongestoord voortbestaan van goed werkende besturen en accommodaties blijft gewaarborgd.

Samengevat

In de volgende figuur treft u samengevat de richting aan van het nieuwe accommodatiebeleid.

VAN		NAAR
Ieder een eigen plek		Een plek voor iedereen
Aanbod per sector		Samengestelde, multifunctionele accommodaties
Verenigingsaccommodaties	➔	Accommodaties voor verenigingen en Sociaal Domein
Alleen gemeentelijke voorzieningen		Ook zorg en opvang
Versnipperd, vaak commercieel, beheer		Overkoepelend maatschappelijk beheer
Gemeente op afstand		Sturende en ondersteunende gemeente

4. Wat betekent dit concreet?

Algemeen

De gemeente Landgraaf zet zich in voor de cruciale maatschappelijke infrastructuur. Onder cruciale maatschappelijke infrastructuur worden de accommodaties verstaan die een onmisbare bijdrage leveren aan de maatschappelijke opgaves van de gemeente Landgraaf. Dat zijn accommodaties die:

- Eén maar bij voorkeur meerdere van de volgende functies vervullen:
 - Fysieke gezondheid: bevorderen gezonde leefstijl, bewegen, sporten in competitieverband, preventieprogramma's en sport-/zorgprogramma's.
 - Mentale gezondheid: een open inloop- en ontmoetingsfunctie.
 - Sociale participatie: zinvolle vrijetijdsbesteding, sociaal contact/ontmoetingsfunctie, vrijwilligerswerk, dagopvang/dagbesteding.
 - Werk: maatschappelijke stages, arbeidsmatige dagbesteding.
 - Opvang: opvang, huiswerkbegeleiding, overig aanbod van sociaal-maatschappelijke ondernemingen.
- Voldoende bereik, bezetting en omvang hebben: een relevant deel van de beoogde doelgroep maakt daadwerkelijk gebruik van de accommodatie.

- Inhoudelijk samenwerken met andere accommodaties en instellingen en daarmee de verbanden leggen tussen bewegen, cultuur, educatie, sport, welzijn en zorg.
- Toekomstbestendig zijn en binnen de wijken en buurten op voldoende draagvlak kunnen rekenen.
- Een basisvoorziening bieden waarbij de aard en de omvang van de accommodatie passend is bij het gebruik/de behoefte.
- Multifunctioneel kunnen worden gebruikt en bij voorkeur geclusterd/samengesteld zijn.

De rol van de gemeente richting deze accommodaties laat zich als volgt samenvatten:

- In principe is de gemeente eigenaar van deze accommodaties. Dit eigendom stelt de gemeente in staat om sturend op te treden bij het behoud van deze voorzieningen.
- De gemeente ondersteunt de instandhouding van deze accommodaties al dan niet door een actieve rol te vervullen bij beheer en exploitatie.
- De gemeente beschikt over een instrumentarium voor directe invloed op tarieven, openstelling en programmering.

Gemeenschapshuizen

Meerdere gemeenschapshuizen kennen op dit moment problemen en verwacht mag worden dat het aantal 'probleemgevallen' verder gaat toenemen. Soms heeft de problematiek vooral betrekking op beheer en exploitatie, in andere gevallen op het gebouw zelf (verouderd) soms beiden.

Gegeven de huidige en te verwachten problematiek zal de gemeente zich de komende jaren in ieder geval inzetten op de totstandkoming of het behoud van een multifunctionele accommodatie voor ontmoeting, verenigingen en het sociaal domein in:

- Schaesberg-Centrum, Achter de Haesen, Lichtenberg en De Streep. Dit om een alternatief te bieden voor het geval dat Streeperkruis verdwijnt en om het ontbreken van accommodatie in Schaesberg-Centrum op te heffen.
- Abdissenbosch, Namiddagsche Driessen e.o. om een alternatief te bieden voor De Residentie.

4. Wat betekent dit concreet?

Bij deze ontwikkeling wordt voorgesteld om aan te haken bij de ontwikkelingen in het sociaal domein. De beoogde accommodaties in de genoemde gebieden zijn geen traditionele gemeenschapshuizen, maar multifunctionele voorzieningen waarbij bewegen, cultuur, ontmoeten, sport, welzijn en zorg in samenhang worden aangeboden. Het komende jaar zullen haalbaarheidsstudies worden uitgevoerd naar de totstandkoming van deze twee accommodaties.

Voor de gebieden waar in de toekomst problemen verwacht kunnen worden (bijvoorbeeld Lauradorp) houdt de gemeente 'de vinger aan de pols' om niet door ontwikkelingen verrast te worden.

Ook wordt voorgesteld om een oplossing te bieden voor het beheer van Brandpoort, An de Koel en op termijn ook de multifunctionele accommodaties en wellicht An d'r Put en D'r Sjtee Uul. Onder het kopje beheer en exploitatie gaan we hier verder op in.

Binnensport

De gemeente gaat nog dit jaar starten met een haalbaarheidsstudie naar de uitbreiding van de binnensportcapaciteit. Met deze studie zullen in ieder geval de volgende mogelijkheden op haalbaarheid worden onderzocht:

- Vervanging sportzaal Hoefveld door sporthal: Sportzaal Hoefveld is een relatief oude accommodatie. Het is te verwachten dat deze sportzaal binnen afzienbare tijd het einde van de technische levensduur gaat bereiken. Het is in dat geval te overwegen om deze sportzaal te vervangen door een sporthal, bij voorkeur in combinatie met park Heigank. Dat leidt tot uitbreiding van de capaciteit met één zaaldeel.
- Het is al eerder vermeld, maar de gemeente wil inzetten op een multifunctionele accommodatie in of rondom Abdisschenbosch. Wellicht kan deze ontwikkeling ook worden aangewend om de capaciteit van binnensport uit te breiden.

4. Wat betekent dit concreet?

Beheer en exploitatie

De gemeente gaat het jaar 2025 gebruiken voor de oprichting van een beherende instelling voor maatschappelijke accommodaties in Landgraaf. Deze beherende instelling zal de scepter gaan zwaaien over het zwembad in de Bende, Strijthagen, An de Koel en de Brandpoort. Mogelijk worden in de toekomst nog meer accommodaties aangehaakt, mocht dit noodzakelijk zijn.

Vooralsnog is er een voorkeur dat de gemeente deze accommodaties zelf (door middel van een eigen afdeling) gaat beheren en exploiteren. Deze constructie wordt het komende jaar uitgewerkt en in praktijk gebracht. Mocht het komende jaar blijken dat beheer door de gemeente niet de meest geëigende beheervorm is, dan zal de gemeente kiezen voor de rechtsvorm extern verzelfstandigen. De redenen waarom de gemeente een voorkeur heeft voor het zelf beheren van de accommodaties zijn:

- Beheer en exploitatie door de gemeente zelf geeft de gemeente de beste garanties op directe zeggenschap.
- De beheervorm kan met voldoende schaalgrootte en domeinoverstijgend worden opgericht.
- Het risicoprofiel niet groter dan bij andere beheervormen (ook bij andere vormen komen

tegevallers altijd voor rekening van de gemeente)

- De vorm maakt het relatief eenvoudig om later meer accommodaties aan te haken, binnen de kaders van de Aanbestedingswet.

Globale planning

De haalbaarheidsonderzoeken naar accommodatie in Schaesberg-Centrum/De Streep, in Abdisschenbosch e.o. en uitbreiding van de binnensport wil de gemeente in het najaar van 2025 hebben afgerond. De beherende instelling (werktitel Accommodatiebeheer Landgraaf) moet in principe op 1 januari 2026 operationeel zijn.

Financiële gevolgen

Op de kortere termijn blijven de financiële gevolgen van het nieuwe accommodatiebeleid beperkt tot éénmalige kosten voor haalbaarheidsonderzoeken en de inrichting van een organisatie voor beheer en exploitatie. Dit neemt niet weg dat, indien de voorstellen realiteit worden, rekening gehouden moet worden met structurele meerkosten. Immers, er is een reële kans dat twee multifunctionele accommodaties worden gerealiseerd, dat een sporthal wordt gerealiseerd ter vervanging van een bestaande sportzaal en dat het beheer en exploitatie van 3 accommodaties wordt overgenomen door de gemeente.

In de volgende tabel is een eerste overzicht gegeven van de te verwachten financiële gevolgen van deze voorstellen. De tabel bevat de structurele lasten (kapitaallasten en kosten voor groot onderhoud) en de kosten voor beheer en exploitatie.

	Structurele last
MFA De Streep e.o./Schaesberg Centrum	€ 150.000
MFA Abdisschenbosch e.o.	€ 150.000
Beheer Maatschappelijke Voorzieningen Landgraaf	€ 150.000 tot € 225.000
Uitbreiding binnensport	€ 225.000 tot € 375.000